

CODUL ETIC AO ASPCIM

Cuprins

1. Dispoziții generale
2. Norme morale și etice
3. Responsabilitate
4. Confidențialitate
5. Competență
6. Siguranța clientului/ pacientului
7. Relațiile profesionale
8. Publicații în mass-media și rețele sociale
9. Activități de cercetare
10. Acțiuni disciplinare

1. Dispoziții generale

Codul de etică al AO ASPCIM definește standardele profesionale și principiile generale de comportament ale membrilor AO ASPCIM în relațiile cu clienții/ pacienții, supervizanții, colegii și comunitățile profesionale.

1.1. Codul etic al AO ASPCIM este obligatoriu pentru toți membrii AO ASPCIM (psihoterapeuții în formare, psihoterapeuții, supervizorii și lectorii).

1.2. Acest Cod Etic nu prevede toate situațiile care apar în activitatea profesională, ci reprezintă un fundament care poate fi pus la baza prevenirii unor litigii etico-morale, căutării unor soluții pentru conflictele etice, precum și îmbunătățirii serviciilor oferite de membrii AO ASPCIM.

1.3. În cazul încălcării de către un membru al AO ASPCIM al prezentului Cod Etic, reclamația poate fi depusă împotriva acestuia la comisia de etică a AO ASPCIM, în conformitate cu clauza 1.4 din Codul etic, precum și în conformitate cu secțiunea 6 din Regulamentul de funcționare a Comisiei de etică a AO ASPCIM.

1.4. Fiecare membru al AO ASPCIM are dreptul să se adreseze către Comisia de etică sau oricărui membru a AO ASPCIM cu un apel (propunere, observație etc.) cu privire la aspecte legate de activitatea profesională și de Codul de etică. Procedura de aplicare este reglementată de secțiunile 6 din Regulamentul de funcționare a Comisiei de etică a AO ASPCIM.

2. Norme morale și etice

Membrii AO ASPCIM sunt obligați să se conducă de normele morale și etice acceptate în societate și să țină cont de impactul manifestărilor sale publice asupra desfășurării activităților profesionale și asupra imaginii Asociației.

2.1. Membrii AO ASPCIM trebuie să acționeze în conformitate cu Statutul AO ASPCIM, Codul Etic al AO ASPCIM, deciziile Adunărilor generale și a Consiliului de administrație al AO ASPCIM. În cazurile în care există contradicții între Codul Etic al AO ASPCIM și regulile altor organizații internaționale, se acordă prioritate Codului Etic al AO ASPCIM. În același timp, se vor depune eforturi pentru a elimina cât mai rapid contradicțiile remarcate.

2.2. Membrii AO ASPCIM nu se vor angaja în activități inumane sau acțiuni de discriminare în bază de rasă, nevoi speciale, vârstă, sex, orientare sexuală, religie, origine, statut socio-economic etc.

2.3. În activitățile profesionale, membrii AO ASPCIM vor evita orice acțiuni care încalcă sau diminuează drepturile umane, legale și civice ale tuturor oamenilor, inclusiv clienților/ pacienților, supervizanților, psihoterapeuților în formare, colegilor sau reprezentanților altor comunități profesionale.

2.4. Se consideră inacceptabil ca membrii AO ASCPIM să participe la mișcări politice sau la alte activități care discriminează persoanele în funcție de rasă, naționalitate, sex, etnie, religie, vârstă, dizabilitate, orientare sexuală, statut socio-economic, cetățenie etc.

2.5. Membrii AO ASCPIM urmăresc ca valorile, convingerile și credințele personale să nu influențeze negativ comunicarea, activitatea de consiliere/ psihoterapie, psihodiagnosticul, cercetările psiho-sociale la care participă. Specificul personal și sensibilitatea individuală a clienților/ pacienților, psihoterapeuților în formare, supervizanților, sau participanților la cercetare psihologică sunt prioritare, în comparație cu propriile convingeri.

3. Responsabilitate

Membrii AO ASCPIM trebuie să susțină standardele profesiei lor și să își asume responsabilitatea pentru consecințele propriilor acțiuni.

3.1. Membrii AO ASCPIM sunt responsabili pentru acțiunile profesionale și impactul lor asupra clienților/ pacienților, psihoterapeuților în formare, colegilor și asupra altor comunități profesionale.

3.2. La începutul activității sale de evaluare/ consiliere/ psihoterapie, membrii AO ASCPIM informează clientul/ pacientul, supervizantul, psihoterapeutul în formare cu privire la toate aspectele legate de activitatea lor comună, inclusiv privind condițiile de activitate online. Se recomandă de a evita relațiile care ar putea limita obiectivitatea specialistului sau ar putea crea un conflict de interese.

3.3. În lucru cu copiii, membrii AO ASCPIM sunt responsabilizați să ofere informație veridică și obiectivă, în limitele păstrării confidențialității sau prevederilor legale, la solicitarea părinților/ îngrijitorilor/ organizațiilor/ instituțiilor sau organelor de urmărire penală ce acționează în interesul superior al copilului.

3.4. Membrii AO ASCPIM, implicați în calitate de formatori sunt obligați să transmită conținuturile într-un mod obiectiv, complet, precis, cu indicarea resurselor de informare, cât și să stimuleze psihoterapeuții în formare să exerseze aspectele practice, făcând referință la exemple din practica sa profesională.

3.5. Cercetarea psihoterapeutică este o condiție necesară pentru îmbunătățirea calității serviciilor unui specialist și îi permite să-și îmbunătățească înțelegerea problemelor clientului/ pacientului. Membrii AO ASCPIM în activitățile lor de cercetare își asumă responsabilitatea pentru alegerea subiectelor de cercetare, a metodelor utilizate în cercetare, analiză și raportare.

3.6. Membrii AO ASCPIM sunt obligați să se abțină (temporar sau permanent) de la toate tipurile de activități profesionale, în calitate de formatori, supervizori sau psihoterapeuți, dacă activitatea este afectată de probleme personale sau emoționale, boli sau întrebuintarea preparatelor cu conținut de substanțe psiho-active.

3.7. Manifestarea regretului și adresarea scuzelor în cazul unor consecințe negative din cadrul profesional sunt necesare, dar nu și suficiente pentru asumarea deplină a responsabilității.

3.8. În caz de încălcare a Codului Etic sau în cazul unor semne de risc de încălcare, membrii AO ASCPIM oferă informații relevante Comisiei de etică, contribuind astfel la soluționarea sau prevenirea consecințelor negative.

4. Confidențialitate

Respectarea principiului confidențialității este fundamental și obligatoriu pentru toți membrii AO ASCPIM, cu excepția cazurilor de posibilă încălcare a Codului Etic și a cazurilor prevăzute de lege.

- 4.1. Membrii AO ASPCIM sunt obligați să trateze cu respect informațiile pe care le-au primit de la clienți/ pacienți în procesul de lucru ca consilieri, psihoterapeuți, supervizori, formatori, precum și de la colegi și membri ai comunităților profesionale.
- 4.2. Membrii AO ASPCIM trebuie să își informeze clienții/ pacienții, despre limitele confidențialității, inclusiv atunci când utilizează mijloace electronice de comunicare.
- 4.3. Membrii AO ASPCIM în procesul de lucru ca psiholog-consilier, psihoterapeut, supervizor trebuie să primească de la client/ pacient „Consimțământul informat” oral sau în scris, confirmând acceptul conștient și voluntar de a participa la consiliere psihologică, asistență psihoterapeutică.
- 4.4. Informațiile obținute în cadrul psihodiagnosticului/ consilierii psihologice/ psihoterapiei cu copiii se vor discuta cu părinții/ îngrijitorii/ reprezentanții legali sau instituțiile ce acționează în interesul superior al copilului, păstrând în confidențialitate, totuși, acele date care nu sunt relevante cazului discutat. Informațiile relevante se vor distinge de cele irelevante prin faptul că ele vor participa la emiterea unei opinii de specialitate, recomandări, instrucțiuni.
- 4.5. În cazul clienților/ pacienților maturi, psihoterapeuților în formare, supervizanților, toate informațiile solicitate (cu excepția celor care nu sunt relevante în emiterea opiniei de specialitate/ recomandărilor/ instrucțiunilor) de la instituții, persoane de referință vor fi emise doar în baza „Consimțământului informat” verbal sau scris al acestora.
- 4.6. Pentru a asigura anonimatul și, implicit, siguranța clientului/ pacientului, psihoterapeutului în formare/ supervizantului se impune eliminarea informațiilor care ar conduce la identificarea acestuia în lucrări scrise, prelegeri sau prezentări publice, supervizări de grup.
- 4.7. La stocarea și transferul către terți a informațiilor primite de la clienți/ pacienți, psihoterapeuți în formare/ supervizanți, se asigură măsurile necesare pentru păstrarea confidențialității.
- 4.8. În cazul lucrului cu copiii sau alte persoane care nu sunt capabile să acorde în mod independent Consimțământul informat, acesta se obține de la reprezentantul legal al acestora.

5. Competență

Menținerea unor standarde înalte de competență este o obligație împărtășită de toți membrii AO ASPCIM în interesul profesiei și al societății, în ansamblu. Membrii AO ASPCIM recunosc limitele competenței lor și oferă doar acele servicii și aplică doar acele metode/ tehnici de consiliere/ psihoterapie, pentru utilizarea cărora au primit suficiente calificări.

5.1. Membrii AO ASPCIM: psihoterapeuții în formare, psihoterapeuții, supervizorii și lectorii sunt obligați să-și îmbunătățească calificările profesionale, să fie la curent cu ultimele cercetări, să participe la evenimente științifice și practice organizate de ASPCIM, precum și de partenerii ce popularizează și dezvoltă Psihoterapia Catatim - Imaginativă, precum și la evenimente naționale și internaționale de profil, în conformitate cu standardele actuale de calificare ale AO ASPCIM.

5.2. Psihoterapeuții în formare, psihoterapeuții și supervizorii recunosc importanța psihoterapiei individuale și a supervizării cazurilor asistate, recurgând la acestea în dependență de recomandările de calificare și recalificare a membrilor AO ASPCIM.

5.3. Psihoterapeuții în formare, psihoterapeuții, supervizorii și lectorii, membri ai AO ASPCIM oferă liber informația privind calificarea, școlile psihoterapeutice urmate și anii de experiență practică, la solicitarea clienților/ pacienților, cât și a supervizanților, psihoterapeuților în formare sau colegilor din domeniu.

5.4. Psihoterapeuții în formare, psihoterapeuții, supervizorii și lectorii, membri ai AO ASPCIM, recunosc existența diferențelor dintre oameni, care sunt legate de: vârstă, sex, starea de

sănătate, starea psihică, starea socio-economică, caracteristicile etno-culturale etc., ceea ce presupune deschiderea către o pregătire/ specializare suplimentară.

5.5. Psihoterapeuții în formare, psihoterapeuții, supervizorii și lectorii, membri ai AO ASPCIM, recunosc că abundența de probleme și conflicte personale poate perturba calitatea serviciilor psihologice oferite. Pentru perioada acută de suferință, care poate să se exprime prin acțiuni inadecvate sau dăunătoare față de clienți/ pacienți, colegi, participanți la studii psiho-sociale sau anumitor comunități profesionale, se recomandă suspendarea temporară a activităților profesionale, cu încadrarea în asistență psihoterapeutică de criză, supervizare sau alte servicii specializate.

5.6. Toți membrii AO ASPCIM urmează cursuri de etică profesională (în cadrul Instituțiilor superioare de învățământ, în cadrul Programului de formare în psihoterapia Catatim - Imaginativă – obligatoriu) și cunosc prevederile Codului Etic al AO ASPCIM.

6. Siguranța clientului/ pacientului

Membrii AO ASPCIM respectă integritatea și protejează bunăstarea oamenilor și a grupurilor cu care lucrează.

6.1. Psihoterapeuții în formare, psihoterapeuții, supervizorii, lectorii trebuie să ofere clienților/ pacienților/cursanților sau participanților la cercetări psiho-sociale informații complete și veridice despre scopul și esența oricărei proceduri de evaluare, tratament, instruire sau cercetare și să confirme în mod deschis că ultimii au libertatea de alegere și au opțiunea de a refuza participarea în orice moment, în conformitate cu acordurile preliminare, dacă acestea au fost acceptate de părți. Nu este etic să forțezi oamenii să participe sau să continue să utilizeze serviciile oferite.

6.2. Psihoterapeuții în formare, psihoterapeuții, supervizorii, lectorii AO ASPCIM sunt obligați să fie conștienți de nevoile lor și de poziția lor cu potențial înalt de influență asupra clienților/ pacienților, participanților la formare și subordonaților. Ei trebuie să evite exploatarea încrederii și dependenței acestor persoane; să depună toate eforturile pentru a evita relațiile duble și a exclude orice formă de exploatare.

Exemple de relații duble sunt, dar nu se limitează la acestea: consilierea/ psihoterapia subordonaților, consilierea/ psihoterapia cursanților/ supervizanților, consilierea/ psihoterapia prietenilor/ rudelor.

6.3. Contactul sexual cu orice client/ pacient, cursant/ supervizant, stagiar sau participant la cercetare este interzis. Membrii AO ASPCIM nu acceptă și nu practică activități de hărțuire sexuală. Hărțuirea sexuală este definită ca observații, gesturi sau atingeri fizice intenționate, conștiente sau inconștiente de natură sexuală.

6.4. Membrul AO ASPCIM trebuie să excludă apariția unor relații noi sau intersectarea cu careva relații existente care îi pot limita obiectivitatea ca specialist sau pot crea un conflict de interese financiar, managerial, familial, politic, ideologic etc.

6.5. Psihoterapeuții în formare, psihoterapeuții, supervizorii, lectorii AO ASPCIM discută deschis cu beneficiarii serviciilor sale finalitățile, beneficiile, dar și dificultățile, care pot să apară în procesul psihoterapiei, supervizării/ formării, inclusiv dificultățile asociate cu oferirea serviciilor în format online.

6.6. Membrii AO ASPCIM analizează bine textele de popularizare a serviciilor sale pentru a evita oferirea informațiilor false despre potențialul schimbării și tratamentului pe cale psihologică/ psihoterapeutică. Membrii AO ASPCIM nu vor induce în eroare potențialii beneficiari, precum și publicul larg, afirmând că metoda/ tehnica deținută are un potențial nelimitat de schimbare.

6.7. Atunci când se acceptă realizarea serviciului de consiliere/ psihoterapie la cererea unei terțe părți, psihoterapeutul în formare/ psihoterapeutul își asumă responsabilitatea de a clarifica natura relației tuturor părților interesate.

6.8. Dacă în cadrul consilierii psihologice/ psihoterapiei apar solicitări de la persoane sau organizații prin care există riscul încălcării principiilor etice, membrii AO ASPCIM subliniază apariția contradicțiilor dintre solicitările înaintate și principiile etice după care se conduc, luând măsurile necesare pentru a contracara influența asupra procesului de consiliere/ psihoterapie.

6.9. În condițiile de oferire a serviciilor psihoterapeutice se include regula achitării ședințelor ratate (lipse nemotivate sau neanunțate cu 48 ore înainte de sesiunea planificată). Această regulă se discută și se explică pe înțelesul clientului/ pacientului/ supervizantului, astfel încât să fie realizată și acceptată. Dacă pacientul este un copil, problema sesiunilor ratate trebuie discutată, atât cu părinții (îngrijitorii), cât și cu copilul însuși. De asemenea, la discreția profesionistului, se permite oferirea serviciilor pro-bono (fără plată sau plată simbolică).

6.10. Nu este etic ca membrii AO ASPCIM să își folosească statutul profesional, relațiile sau posturile de conducere cu scopul motivării necesității psihoterapiei, în general și, în special, prin recomandarea anumitor specialiști, seminare sau careva evenimente plătite.

6.11. Căsătoria între un psihoterapeut și un client/ pacient (fost client/ pacient) sau între psihoterapeut și părinte/ îngrijitor al unui client/ pacient (fost client/ pacient) este o încălcare a eticii, chiar dacă din partea acestora nu parvin reclamații sau nu sunt reglementări juridice în acest sens.

6.12. Nu este etică întreținerea unor relații financiare cu un client/ pacient, precum și cu părinții (îngrijitorii) acestuia sau cu un cursant/supervizant, cu excepția plății pentru munca prestată. De asemenea, nu este etică folosirea informațiilor furnizate de un client/ pacient sau părinți (îngrijitori) pentru beneficii financiare.

7. Relații profesionale

Membrii AO ASPCIM manifestă comportament respectuos față de cunoștințele specifice și obligațiile colegilor din domeniul psihologiei/ psihoterapiei, precum și din domeniile conexe: psihopedagogie, medicină și alte profesii ajutătoare.

7.1. Membrii AO ASPCIM trebuie să cunoască propriile domenii de competență, dar și să fie la curent cu aria de competență a profesioniștilor din domeniile conexe. Membrii AO ASPCIM fac parte din rețeaua profesiilor ajutătoare, astfel lipsa relațiilor formale cu alți profesioniști din rețea, nu scutește membrii AO ASPCIM de obligația de a face referire la alți specialiști, când se resimte necesitatea unei abordări complexe și multidisciplinare.

7.2. Membrii AO ASPCIM trebuie:

- să fie conștienți și să ia în considerare tradițiile și practicile altor grupuri profesionale cu care lucrează;
- să fie atenți la problemele clientului/ pacientului și la necesitate să propună lucrul în echipă cu alt specialist (de ex. psihiatru, medic);
- să discute aceste probleme cu clientul/ pacientul pentru a minimiza riscul de confuzie și contradicții dintre diferite opinii a specialiștilor;
- să întrețină relații de colaborare cu alți profesioniști implicați în asistența clientului/ pacientului său.

7.3. În cazul în care activitatea unui membru al AO ASPCIM contravine Codului etic al AO ASPCIM, membrul AO ASPCIM care a sesizat acest fapt este obligat să discute acest lucru cu persoana vizată și, dacă este necesar, să informeze Comisia de etică a AO ASPCIM.

7.4. În cazul în care capacitatea unui specialist al AO ASPCIM de a lucra este afectată din cauza problemelor personale sau emoționale, din cauza bolii, influenței substanțelor psihoactive sau din alt motiv, membrul AO ASPCIM este obligat să îi indice acest lucru specialistului și să se asigure că sunt luate măsurile necesare de restricționare sau retragere temporară din activitate, sau dacă este necesar, să informeze Comisia de Etică a AO ASPCIM.

7.5. În publicațiile științifice, drept autori se indică numai cei care au participat la elaborarea lucrării și, în consecință, se evaluează contribuția profesională a fiecăruia și acordurile anterioare privind drepturile de autor, dacă acestea au fost elaborate.

7.7. La efectuarea cercetărilor în diferite organizații, membrii AO ASPCIM trebuie să obțină de la conducerea acestor organizații permisiunea corespunzătoare pentru a efectua un astfel de studiu în cadrul acestor organizații.

8. Publicații în mass-media și rețele sociale

Membrii AO ASPCIM sunt obligați să furnizeze despre ei informații fiabile și veridice cu privire la calificări, instruirii, servicii furnizate AO ASPCIM etc.

8.1. Membrii AO ASPCIM nu folosesc internetul și rețelele sociale pentru a disemina și publica informații care discreditează membrii AO ASPCIM, dăunează AO ASPCIM și/ sau alte comunități. De asemenea, nu susțin sau interzic persoanelor de încredere să facă acest lucru.

8.2. Este inacceptabil folosirea rețelelor sociale și/sau a internetului pentru a acuza membrii AO ASPCIM și/sau membrii altor comunități sau alte comunități în încălcări ale aspectelor etice, fără examinarea acestora de către Comisia de etică a AO ASPCIM.

8.3. Nu sunt etice declarațiile publice în mass-media, la reuniuni, congrese, conferințe care discriminează persoanele în funcție de rasă, naționalitate, sex, etnie, religie, vârstă, dizabilitate, orientare sexuală sau statut socio-economic, cetățenie etc. și angajarea în acțiuni de discriminare.

8.4. Nu este etică agitația politică în rețelele sociale, mass-media.

8.5. În publicitatea serviciilor profesionale, membrii AO ASPCIM trebuie să furnizeze informații fiabile despre ei și despre serviciul oferit.

8.6. Anunțurile, reclama serviciului oferit sau publicațiile nu trebuie să conțină:

- declarații false, înșelătoare sau neloiale față de Asociație;
- informații care pot induce în eroare prin excluderea din context și dezvăluirea insuficientă a aspectelor semnificative;
- recomandări de la clienți, pacienți cu privire la calitatea serviciilor, fără acordul acestora;
- declarații care creează așteptări false sau nejustificate în raport cu rezultatele serviciului oferit;
- declarații care sugerează abilități neobișnuite, unice sau extraordinare;
- declarații care fac apel la temerile, anxietatea clientului/ pacientului sau emoțiile sale cu privire la posibilele consecințe negative în caz de refuz al serviciilor oferite;
- declarații care conțin compararea serviciilor oferite.

8.7. Anunțurile și reclamele ar trebui să ofere informații transparente, ușor de înțeles, fiabile, exacte, complete despre scopul și obiectivele serviciilor oferite. Aceste informații trebuie să fie disponibile înainte de furnizarea serviciului.

8.8. Membrii AO ASPCIM în elaborarea și promovarea tehnicilor psihoterapeutice, a cărților și a altor produse oferite spre comercializare, trebuie să prezinte anunțurile și reclama într-o manieră profesională, etică și informativă.

8.9. În caz de identificare a inexactității informațiilor, membrii AO ASPCIM ar trebui să ia măsuri pentru a elimina inexactitatea și, dacă este necesar, să contacteze Comisia de etică a AO ASPCIM.

8.10. Membrii AO ASPCIM sunt responsabili pentru propriile publicații, acestea incluzând informații veridice, confirmate de bibliografia și sursele citate și rezultatele studiilor de caz.

9. Activități de cercetare

În interesul dezvoltării teoretice și practice a psihoterapiei, precum și studiului eficacității acesteia, membrii AO ASPCIM pot participa la proiectele de cercetare relevante. Cercetarea psihoterapeutică, precum și publicațiile, sunt un subiect care trebuie să respecte prevederile Codului Etic și nu pot afecta în niciun caz interesele clienților/ pacienților, membrilor AO ASPCIM, AO ASPCIM și altor persoane.

10. Acțiuni disciplinare

Pentru respectarea Codului Etic sunt propuse următoarele măsuri disciplinare:

- contactarea coordonatorului Programului de formare pentru a discuta și rezolva problema;
- avertizarea cu privire la o posibilă încălcare a Codului Etic cu o propunere de ajustare a activităților profesionale;
- invitația reclamantului sau a părților implicate, la o discuție la ședința Comisiei de etică;
- excluderea din membrii AO ASPCIM prin decizia Adunării Generale a AO ASPCIM;
- prin decizia Comisiei de etică și de comun acord cu consiliul de administrație al AO ASPCIM, este posibil să se posteze informații despre examinarea cererilor, contestațiilor și reclamațiilor pe site-ul web al AO ASPCIM, rețelele sociale;
- decizia Comisiei de etică, precum și informațiile necesare cu privire la această decizie, pot fi furnizate consiliului de administrație al AO ASPCIM pentru identificarea unei Consecințe care să poată compensa într-o careva măsură prejudiciul adus reclamantului.